

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
ҒЫЛЫМ КОМИТЕТІ
Ш.Ш.УӘЛИХАНОВ АТЫНДАҒЫ ТАРИХ
ЖӘНЕ ЭТНОЛОГИЯ ИНСТИТУТЫ

«EDU.E-HISTORY.KZ» ЭЛЕКТРОНДЫҚ ҒЫЛЫМИ ЖУРНАЛЫ

№ 4(8) қазан-желтоқсан 2016
ISSN 2710-3994

EDU.E-HISTORY.KZ
**ЭЛЕКТРОНДЫҚ ФЫЛЫМИ
журнал**

2016, № 4(8)

EDU.E-HISTORY.KZ
электронный научный журнал

2016, № 4(8)

ISSN 2710-3994

EDU.E-HISTORY.KZ
electronic scientific journal

2016, № 4(8)

Құрылтайшы:

Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігі Ғылым комитеті
Ш.Ш. Уәлиханов атындағы Тарих және этнология институты ШЖҚ РМК

Бас редактор

Қабылдинов Зиябек Ермұханұлы

Редакциялық ақса:

Р. Абдуллаев (Өзбекстан), Н. Аблажей (Ресей), Б. Аяған, М. Әбусейітова, С. Әжігали,
Н. Әлімбай, Б. Байтанаев, Қ. Жұмагұлов, Ф. Кенжебаев, Б. Қемеков,
Мансура-Хайдар (Үндістан), Р. Масов (Тәжікстан), Ә. Мұқтар, В. Плоских (Қыргызстан),
Ю. Петров (Ресей), О. Смағұлов, Сон Ен Хун (Оңтүстік Корея), Е. Сыдықов,
У. Фиерман (АҚШ), А. Чубарьян (Ресей)

Жауапты редактор:

З. Төленова

Редактор:

Р. Қебеев

Редакцияның мекен-жайы:

050100, Қазақстан Республикасы,
Алматы қ.,

Шевченко көшесі, 28,

Ш.Ш. Уәлиханов атындағы Тарих және этнология институты,

«Edu.e-history.kz»

электрондық ғылыми журналының редакциясы

Телефон: +7(727)272-47-59

E-mail: edu.history@bk.ru

Электрондық мекен-жай: <https://edu.e-history.kz/>

Ғылыми журнал Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрлігінің
Байланыс, ақпараттандыру және ақпарат комитетінде 2014 ж. 29 қазанында тіркелген.
Тіркеу нөмірі № 14602-ИА. Жылына 4 рет жарияланады (электронды нұскада).

Мақалаларды қайта бастырып жариялағанда, микрофильмге және басқа да көшірмелерге түсіргенде
міндетті түрде журналға сілтеме жасау қажет.

Учредитель и издатель:

РГП на ПХВ «Институт истории и этнологии им.Ч.Ч. Валиханова»
Комитета науки Министерства науки и высшего образования Республики Казахстан

Главный редактор

Кабульдинов Зиябек Ермуханович

Редакционная коллегия:

Р. Абдуллаев (Узбекистан), Н. Аблажей (Россия), Б. Аяган, М. Абусеитова, С. Ажигали,
Н. Алимбай, Б. Байтанаев, К. Жумагулов, Г. Кенжебаев, Б. Комеков,
Мансура-Хайдар (Индия), Р. Масов (Таджикистан), А. Муктар, В. Плоских (Кыргызстан),
Ю. Петров (Россия), О. Смагулов, Сон Ён Хун (Южная Корея), Е. Сыдыков,
У. Фиерман (США), А. Чубарьян (Россия)

Ответственный редактор:

З. Толенова

Редактор:

Р. Кубеев

Адрес редакции:

050010, Республика Казахстан,
г. Алматы,
ул. Шевченко, 28.

Институт истории и этнологии имени Ч.Ч. Валиханова,
«Edu.e-history.kz»

Редакция электронного научного журнала

Телефон: +7(727)272-47-59

E-mail: edu.history@bk.ru

Сайт журнала: <https://edu.e-history.kz/>

Научный журнал зарегистрирован в Комитете связи, информатизации и информации Министерства по
инвестициям и развитию Республики Казахстан, свидетельство о регистрации:
№ 14602-ИА от 29.10.2014 г. Публикуется 4 раза в год (в электронном формате).

При повторной публикации статей, съемке на микрофильмах и других копиях необходимо обязательно
ссыльаться на журнал.

Founder and publisher:

RSE on REM "Ch.Ch. Valikhanov Institute of History and Ethnology"
of the Committee of Science of the Ministry of Science and Higher Education of the Republic of Kazakhstan

Editor-in-chief:

Kabuldinov Ziabek Ermukhanovich

Editorial board:

R. Abdullaev (Uzbekistan), N. Ablazhey (Russia), B. Ayagan, M. Abuseyitova, S. Azhigali,
N. Alimbai, B. Baitanaev, K. Zhumagulov, G. Kenzhebaev, B. Komekov,
Mansura-Khaidar (India), R. Masov (Tajikistan), A. Muktar, V. Ploskikh (Kyrgyzstan),
Y. Petrov (Russia), O. Smagulov, Song Yong Hoon (South Korea), E. Sydykov,
W. Fierman (USA), A. Chubaryan (Russia)

Executive editor:

Z. Tolenova

Editor:

R. Kobeev

Editorial address:

050010, Republic of Kazakhstan,

Almaty,

28 Shevchenko Str.

Ch.Ch. Valikhanov Institute of History and Ethnology,

«Edu.e-history.kz»

Editorial electronic scientific journal

Phone: +7 (727) 261-67-19, +7 (727) 272-47-59

E-mail: edu.history@bk.ru

Journal website: <https://edu.e-history.kz/>

The scientific journal is registered at the Committee for Communications, Informatization and Information of the
Ministry for Investments and Development of the Republic of Kazakhstan, registration certificate:
No. 14602-ИА dated October 29, 2014. The journal is published 4 times a year (in electronic format).

When re-publishing articles, shooting on microfilm and other copies, it is necessary to refer to the journal.

УДК 94 (=5121):502

KIRCHAKS ROLE IN KAZAKH TRIBES FORMATION

Habizhanova G.B.

d.h.sc, Kazakhstan history department professor al-Farabi Kazakh National University, Almaty
e-mail: gulnara02011966@mail.ru

Abstract. In the article the role of kipchak tribes in formation of the Protokazakh breeding formations in the period of the early Middle Ages reveals. Being guided by substantive provisions of such known researchers as N.Aristov, V.Bartold, S.Ahinzhhanov, etc., the author defines the basic ways and directions of migrations of the Turkic tribes which have entered later in structure of kipchak confederation. Despite the extensive literature on Kipchak tribal formation, tamga signs analysis, sources about the Kipchaks as a part of the Uzbek, Karakalpak, Turkmen, Bashkir, as well as the other above-mentioned data allow to supplement the knowledge of the possible historical contacts with other ethnic groups and come to conclusion of their possible common origin. This conclusion is based on the theoretical statement of the Turkic nomads tribal structure mobility, their genealogical continuity and communication. Thus, the origins of many Turkic tribes, whose history since the beginning of the second millennium BC roots in medieval Qypchaq Union are closely connected with the territory of modern Kazakhstan.

Keywords: kipchak, migration processes, tamgas, turkic tribes, ethnic composition.

ҚЫПШАҚТАР ЖӘНЕ ОЛАРДЫҢ ҚАЗАҚ ХАЛҚЫНЫң ҚАЛЫПТАСУЫНДАҒЫ РОЛІ

Хабижанова Г.Б.

т.ғ.д., доцент, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ Қазақстан тарихы кафедрасының профессоры, КР, Алматы қ-сы
e-mail: gulnara02011966@msil.ru

Андратпа. Мақалада ертеорта ғасырлық қыпшақ тайпалық одағының этникалық құрамын талдау негізінде, ерте қыпшақтардың қазақ руладының этногенезіне қатыстырылығы мәселелері қарастырылады. Автор Н.Аристов, В.Бартольд, С.Ақынжанов, Р.Күзеев және т.б. белгілі ғалымдардың еңбектеріне сүйене отырып, ортағасырлық қазақ жерінде жүрген көші-қон үдерістеріне талдау жасай келе, арғын руының мысалында қыпшақ бірлестігіне көптеген қазақ руладының қыпшақ конфедерациясы құрамына енгенін негіздейді. Қыпшақ тайпалық бірлестігінің құрылуына байланысты көптеген әдебиеттердің болуына қарамастан, таңбалық белгілері, өзбек, қарақалпақ, түркмен, башқұрт халықтарының құрамындағы қыпшақтар туралы дерек мәліметтері, сондай-ақ жоғарыда аталған мәліметтер, басқа да этникалық топтармен тарихи байланысқа түскендігі туралы білімізді толықтырып және шығу төркіні бір деген қорытынды жасауға әкеледі. Бұл қорытынды түркі көшпелілерінің ру-тайпалық құрылымының жылжымалылығы, сабактастыры, генеологиялық байланысы туралы теориялық ережегемен негізделеді. Демек, тарихы б.э. екінші мыңжылдығында ортағасырлық қыпшақ одағынан бастау алатын көптеген түркі тайпаларының шығу тегі бүгінгі Қазақстан территориясымен тығыз байланысты.

Түйін сөздер: қыпшақтар, көші-қон үдерісі, таңбалар, түркі тайпалары, этникалық құрамы

КИПЧАКИ И ИХ РОЛЬ В ФОРМИРОВАНИИ КАЗАХСКИХ ПЛЕМЕН

Хабижанова Г.Б.

д.и.н., доцент, профессор кафедры истории Казахстана
 Казахский Национальный Университет им. аль-Фараби, РК, г.Алматы
 e-mail: gulnara02011966@mail.ru

Аннотация. В статье на основе анализа раннесредневекового этнического состава кыпчакского союза племен рассматриваются проблемы участия ранних кыпчаков в этногенезе казахских родов. Опираясь на труды Н.Аристова, В.Бартольда, С.Ахинжанова, Р.Кузеева и других известных ученых, автор на основе анализа миграционных процессов, шедших на территории средневекового Казахстана, обосновывает на примере казахского племени аргын вхождение многих казахских племен в состав кыпчакской конфедерации. Несмотря на имеющуюся обширную литературу по кыпчакскому племенному образованию, анализ тамговых знаков, сведения источников о кыпчаках в составе узбекского, каракалпакского, туркменского, башкирского народов, а также других вышеуказанных данных, позволяют дополнить знания о возможных исторических контактах их с другими этническими группами и прийти к выводу об их возможном общем происхождении. Данное заключение основывается на теоретическом положении о подвижности родоплеменной структуры тюркских кочевников, их преемственности и генеалогической связи. Таким образом, истоки многих тюркских племен, история которых с начала второго тысячелетия н.э. уходит корнями в кыпчакский средневековый союз, тесно связаны с территорией современного Казахстана.

Ключевые слова: кыпчаки, миграционные процессы, тамги, тюркские племена, этнический состав.

Kazakh ethno genesis for long time was object of scholarly interest. Thus not surprisingly scientific literature contains a lot of evidences of academic interest to such problems as Kipchaks participation in Kazakh tribes' formation. This fact is particularly proved by existing scientific conglomerate name for all Kazakh tribes. However, in order to study historical interconnections we need systematization of accumulated knowledge. This work is particularly important because needed information is sometimes scattered on particles in historical works. Referring to pre-Mongol period, we can make assumption that Argyns as many Turkic tribes were part of the Kipchak tribal confederation. Famous Russian researcher Aristov provided significant data to justify his theory concerning mixed composition of Argyn tribes. Uzbekistan researcher K. Shaniyazov moved further after his colleagues to prove data on Kipchak's participation in the ethno genesis processes related to the Kazakhs as well as Turkic peoples of Central Asia. History of VII-VIII centuries evidences about contacts of Basmil tribe with Qarluqs. Mahmud Kashgar also describes these tribes as Turkmens. According S. Ahinzhanov, Kipchaks changed their winter migrations places and moved from Zhetysu (Semirechye) to the lower reaches of the Syr Darya, exactly since the migration of Turkic tribes. According to the scientist's assumption, Karlukhs were locating in the Zhetysu (Semirechye) since the VIII century. Then the contacts between Turk tribes and Kipchaks were inevitable. The Mongol conquest entailed not only the migration of tribes, but also the unification of some tribes to protect their territories and the formation of new tribal alliances and "the emergence of new ethnonyms." In this sense, as noted by the famous ethnographer M.Mukanov, " the carrier of the new ethnonym, which were Argyns in this case, was undoubtedly a new ethnic community and new tribal alliance. "... A new tribal alliance was very "numerous", and very "may" and the neighboring tribes might respectively give it name "...argun".

Argyns and their relations with other tribes

One of the examples of widely spread mutual ties can be long lasting relations of Argyns with some other tribes of Middle Zhuz. Some of the existing data prove as confirmation of these relationship types. This assumption will help to examine a case of Argyn's stay in larger tribal confederation due to information found in some sources. The first argument to prove this assumption is identical for some Argyn dynasties and Kipchak tribes tamga. For instance, it is known that tamga of the Kipchak tribe is looking as one or two oblique lines (/, //). The other Turkic tribe who's destiny is close to Kipchak people is Kanzhygaly dynasty of Argyn. The latter had the same // sign. Uzbek researcher K. Shaniyazov suggested detailed explanation of such link existence between different tribes. "Each tribe or ancient dynasty, which belongs to certain tribal confederation, had their tribal or dynastical tamga" [1, 1974]. Apparently, as a basis for common tribal tamga or tamga, was taken tribe that had been dominated in the tribal confederation. Kipchaks belonged to one of such tribes in Dasht-I Kipchak, the lands they had been inhabited from middle Xth - till 30-40 XIII c.c. and from XV till middle XVII c.c.

Therefore, the basis of tamga signs, were Kipchak tamga /. These tribes were part of the Kipchak tribal confederations. Tribes that segregated from Kipchak tribal confederation, or newly appeared tribal alliances usually used to take old tamga as the basic, while making some changes in its image. [1, p.152]. Referring to pre-Mongol period, we can make assumption that Argyns as many Turkic tribes were part of the Kipchak tribal confederation. Famous Russian researcher Aristov provided the following data to justify his assumption concerning mixed composition of Argyn tribes. Thus, examining the generic composition of the Naiman, Kirey, Kipchak, he put the following parallels between these tribes and Argyn: each of the abovementioned tribes had in its composition certain clans with the same name. For instance, this ties can be observed between such clans as Tertaul of Argyns and Naimans. In this regard, as Aristov pointed out: "clan Tertaul is, as we shall see later, part of the tribe Argyn.

Since Tertaul tamga in Turgay region has two circles (Eki kuz, two eyes) which is tamga of Argyns, thus, with a reasonable safety we may suppose that Tarbagatai Tertouly could be stragglers from the main mass of the Argyn tribe. The latter as a result of certain migration had moved far west when the Tertaul joined them. Captain Andreev in his "Description of the Middle Horde" (1785), mentioned Tertaul clan. He met them on the Chinese borders, "County Akbarak Akbulat Dertaul, who was formerly a sergeant Karabash Imetyubyt, and at his death Zhoshanby; Nadezhda subservient to 600 tents". Afore mentioned manuscript reports of Semipalatinsk of 1866 year. Tertauls' considered themselves being distinct clan from Baydzhigits . Tertaul's were divided into sections of Tokan (1.000 kib.), Togus (800 kib.), and Tuzakchi (600 kib.), totally 2400 kib.

A. Ivanovsky, being engaged in anthropological research in Zaisan district and Tarbagatai County, leads the "Tertoul" a fourth branch of the Janybek's sub-section and sub-division of all four. His proposed information considers Tertouls belonging to Zaisan Naiman, who were considered to have three more divisions of Ak-Naiman, Jal and Mam-bed ("Ethnographic Review", book 26, 1895, p.60)".[2, p.83-84] N. Aristov compares Kipchaks, Kerey and Argyn tamgas' with separate subgenus, which allowed the researchers to determine the ethnic closeness of Russian Argyns to the major tribes of the Middle Juz. However, while studying the relationships of the tribes in Middle Juz, Aristov came to the idea that both information are to prove the existence of historical ties with each other and also with other Turkic tribes. After N.Aristov followed with "the information provided (unfortunately is not enough full) the species composition of the Akmola county townships (Akmola region), reported to me by A.I. Troitskiy, was based on the census of 1895. This information shows that Temesh genus Tertoul originally placed in the district Nura had common Argyn tamga (two circles); in the sections of the parish same information should be concerned to Bopy and Kyrgyz. Later, in the Spassky district (Kuvandyk, clan Murat) we could see separating Salia (ref. to the sa-li-ya, elder Nien-ba-en, which is "Gin-shi" in 1160-1190 yr. was seeking for assistance of Jurchen Emperor against Kara-Khitans, together with Bo-gu elders of the clan Kangly...) and bayau (reference to the Bo-ya-wu, from Kangly clan, on biographies, placed in the "Yuan Shi" ...).

Momun clan Kandzhigaly in Korzhunkulskoy Eremenskoy townships were of distinctive special type of face and had tamga of Kipchaks. Sections koskeldy, kyldigar, oyum, kama and Dzhapar populated Eremenskoy township.

From Momunsk clan ula-Kipchaks (Ishim town) and boshtun-kipchak (Akmola county) tamga have common Kipchak and clan Kirei (munchaktinsk district branch ak-sary, kur-Sary and kozy, and Kyzyl-Tarask town sections buras, kurman, kur Saray, Biscara, in dzhebik and tolk) preserves common kireev cross. In cherubay-Nura district (clan of Kuvandyk Kareke) is a branch of the current tok-bura, ak-bura, chuchak, Bargan, kendzhigary and agys-Nurbay. Generally tribe of Argyn justifies the prestige of its name, being really a mixture of Kirey, Naiman, Kipchak, and etc. components. "[2, p.92-93] Presenting the list of the Arab tribes, Aristov continued with Kipchaks, and here he identified some of clans with Argyns. Therefore, Kipchak tribe burzholy - is, according to the researcher, Argyn's clan Bershs, durut – is clan of A'srgyn tertoul (dyurt-ogul or Ogul according to N.Artistov), andzholy – Argyn's clan of kandzhigaly. [2, p.93] The researcher of ethnic history from Uzbekistan K. Shaniyazov is quite solider with this opinion. He also provides interesting information concerns to Kipchak's participation in the ethno genesis processes related to the Kazakhs as well as Turkic peoples of Central Asia. Thus, he calls the tribal federation Sary-Kipchak - alty- ata kanzhygaly ... "tribal unions "yigirma tort ota" Nurata Turkmen divided into four tribes, each of which is called the Alta-Ata: Alta-Ata kanzhigaly".

In XIII-XIV centuries Kanzhygaly genus had already joined Kipchak union. "...The descendants of the Kipchaks lived on the territory of Khorezm. According to K.L. Zadyhina, Khorezm's Kipchaks united under the name "Segiz Urug Kipchak" (Kipchak's 8 genera): Kangly - kanzhigaly ... names of a number of tribal divisions of Khorezm's Kipchaks (kanzhigaly, ...) match with the names of the Kipchaks of Zarafshan Valley, what testifies their common origin. "[1, c.127, 132] Karakalpak Kipchaks also have tribe Alta-Ata, which includes kanzhigaly genus. There is almost no doubt that kanzhygaly's argyn genus has Kipchak roots. Kanzhygaly branches are also presented almost in all Kipchak tribal groups of Uzbek and Karakalpak people. Based on K.Shaniyazov writings " Zarafshan valley ... at the end of XIX - early XX centuries., were habitat by following groups of Kipchak Uzbeks: Parcha-Kipchak (kanzhigaly), Sara-Kipchak (kanzhigaly), Kipchak-Saray (kanzhigaly) → Turi (Zhasha, Ruda, Kirtmysh). Parcha-Kipchak tribal group settled in the villages ... Karakesek; Saray-Kipchak... in the villages ... Kanzhigaly. "[1, c.123-124, 125] N.Aristov also pointed out: " Kanzhigaly genus is also presented in the Uzbek tribe Kyat-Kipchak of Kyat branch (According to V. Radlov they lived in the Zarafshan valley) ". Settled Turkmens of Uzbekista that live in the north; in the mountainous of Nurota region, which also contain Kanzhygaly genera consider themselves as a part of the Great Horde's Yusun tribe ".[2, c.149, 432, 150] Kanzhygaly branch is also presented at Uzbeks of Khojent county of Jizzakh region and Kurama union. Famous researcher S. Tolstov, was identifying ethnic interdependence of Nuratin Turkmens with Karakalpak and Uzbeks by concentrating his attention on presence of the large kanzhigaly genus in the generic composition of ethnic groups mentioned above. [3 , c.97] Only thing we can add in this case is that it seems that Nuratin Turkmens also have ethnic relationships with Kazakhs.

History of VII-VIII centuries evidences about contacts of the Basmil tribe with Qarluqs. Mahmud Kashgar also describes these tribes as Turkmens. According S.Ahinhanova, Kipchaks changed their winter migrations places and moved from Zhetysu (Semirechye) to the lower reaches of the Syr Darya, exactly since the migration of Turkic tribes. According to the scientist's assumption, Karlukhs were locating in the Zhetysu (Semirechye) since the VIII century. Then the contacts between Turk tribes and Kipchaks were inevitable. In this regard, from V. Bartold's work we can read the next: "From the writings of the Persian historian Beyhaki we know that long before the writings of Mahmud Kashgar Kipchaks already reached south till the boundaries of Islam and were neighbors of Khorezm. By the words about the movement of Kipchaks to the south, Mahmoud apparently meant some Turkish peoples like Elk Bulak or Bulak, which were captured and taken away by Kipchaks, but then, with God's help, released from this bondage.... "[4, c.98] With the change of the ethnic situation in the XI century steppe that was

formerly called "Oguz's" was renamed to Kipchak's steppe.

Karlucks in early medieval period

According to S.Ahinzhanova, a reflection of the existence of the Karluk ethnic component among Kipchaks is the name of the Polovtsian tribe Ulashevichi, "which is one option of ethnonim Bulak, part of Karluk tribes." [5, c.188] As for the Karluk and Basmils it is known that together with the 9 Hoihu tribes they became "the people of the eleven tribes." Moreover, as it is indicated in Chinese sources, these " extraneous generations - basimi and gelolu" (i.e. Karlucks) always walked first in all military campaigns. [6, c.315] This integration had the character of a political union. Thus evidences that the early history of the Argyn tribe was very closely related to the Karluk union. The political history of the early middle ages connects the Karluk and Basmils. After the events of the XI century described by medieval authors, some researchers had linked the further fate of the Basmils with the eastern group Shary, which are known to be broken away from the bulk of the tribe, and moved to the east. "According to sources, in XI century, one of the groups of Shary separated from the main group that were migrating to the West of Kipchak tribes and moved to the Talas valley. Then, being feared of the massacre tribe went to the eastern purlieus of the Karakhanid's state. In this area after inclusion in its ranks tribes of Basmils, Chumulov, Yabagu, tribe moved to the Zhetysu ... In the era of Katakitais and Mongols, Basmils were not representing any political force, as it was before, what mainly indicates about the final loss of their political independence. "[7, c.166] This group of tribes, i.e. East Shary group is mentioned in the Kara-Khitian period (from the writings of N.Aristova), who calls them Sa-li-ya (Mid of. XII.) and informs that they, along with the Kangly tribes begged to be in subjection to the Jurchen. [8, c.288] T.Akerov, researcher of the Kyrgyz early history also believes that the tribes that were mentioned are those who were living in the eastern purlieuses of the Karakhanid khanat, where in the neighborhood with Chigilyams there were located two other regions such as Sahry (Sa-li-ya) and Bugu. The first of these two was founded Kypchaks Shary, which got mingled with Basmil in the XI century. s. "[7, c.130]

The Mongol conquest entailed not only the migration of tribes, but also the unification of some tribes to protect their territories and the formation of new tribal alliances and "the emergence of new ethnonyms." In this sense, as noted by the famous ethnographer M.Mukanov, " the carrier of the new ethnonym, which were Argyns in this case, was undoubtedly a new ethnic community and new tribal alliance. "... A new tribal alliance was very "numerous", and very "many" and the neighboring tribes might respectively give it name « arqun ». Since the carrier, the object of the ethnonym consisting of various sorts in origin, because of their multiplicity became known in the history of the Kazakh as Argyn tribe. "[9, c.49]

R.G.Kuzeev made interesting assumption about Kipchak Bashkir tribe, in which Jet-uru genus is presented. According to the researcher, the latter " ethnically goes back to the Kazakh's Junior Horde's Zhetyru genus." Kuzeev tells a story of P. Nebolsin: "... that the Bashkirs Dzhidiru ... descendants of the several Kyrgyz families from Kypchak genus, a very long time ago had passed from Siberia through Urals, and entered into kinship with the Bashkirs." [10, c.116] Thus, on this basis it is possible to suppose that the ancestors of the Zhetyru tribal alliance were really in the Kipchak Union XI-XIII centuries and indirect evidence of this is the presences of the same name of genus among the Bashkirs, whose ancestors apparently had moved from the territory of medieval Kazakhstan. "Since the migration into the Urals and into the southern Urals, they (Kipchak - HG) were represented not as tribe, but the complex of genera and generic groups, whose ethnic history dates back to medieval Dasht-i-Kipchak ... At the same time Dzhete- Uru genus is historically and ethnically closely connected with the Dasht-i-Kipchak tribes." [10, c.113, 115]

Based on the theoretical derivation of the famous scientist R.Kuzeeva we can see that " multistage and mobile tribal structure of Turcik nomads, based on the principles of continuity and genealogical ties, was a peculiar resistance mechanism of transition of many attributes of tribal life (in the first place ethnonyms and tamgas) from the ancient and medieval times. "[10, c.118]. This allows us to draw a

conclusion about the possibility of presence of the great number of Turkic tribes as part of Kipchak union, which history from the beginning of the second millennium BC was obviously closely linked to the territory of Western Kazakhstan.

Литература

1. Шаниязов К. К этнической истории узбекского народа. - Таш., 1974.
2. Аристов Н.А. Заметки об этническом составе тюркских племен и народностей и сведения об их численности//Живая старина. - СПб., 1897.- Вып.3-4.
3. Толстов С.П. Города гузов//Советская этнография. – М., 1947. - №3.
4. Бартольд В.В. Двенадцать лекций по истории турецких народов Средней Азии// Бартольд В.В. Соч.- М., 1968. - Т.5.
5. Ахинжанов С.М. Кыпчаки в истории средневекового Казахстана. - Алма-Ата, 1989.
6. Бичурин Н.Я. Собрание сведений о народах, обитавших в Средней Азии в древние времена. - Алматы, 1998. - Т.1.
7. Акеров Т. Древние кыргызы и Великая степь (по следам древнекыргызских цивилизаций). – Бишкек, 2005.
8. Аристов Н.А. Усуни и кыргызы или кара-кыргызы. - Бишкек, 2001.
9. Муканов М. Этнический состав и расселение казахов Среднего жуза.- Алма-Ата, 1974.
10. Кузеев Р.Г. Происхождение башкирского народа. М., 1974.

List of references

1. Shaniyazov K.K. To the Ethnic History of Uzbek people. - Tash., 1974.
2. Aristov N.A. Notes about ethnic structure of Turkic tribes and ethnic groups, and data about their population // Live antiquity. - SPb., 1897.- vyp.3-4.
3. Tolstov S.P. Guze's Cities // Soviet Ethnography. - M., 1947. - № 3.
4. Bartold V.V.Twelve lectures on the history of the Turkish peoples of Central Asia // VV Bartold V.V. Soch.- M., 1968. - V.5.
5. Ahinzhhanov S.M. Kipchaks in the history of medieval Kazakhstan. - Almaty, 1989.
6. Bichurin N.Y. Collection of Data on peoples in Central Asia in ancient times. - Almaty, 1998. - Vol.1.
7. Akerov T. Ancient Kyrgyzs and the Great Steppe (after the footsteps of ancient kyrgyz's civilizations). - Bishkek, 2005.
8. Aristov NA. Usuns and Kyrgyz or Kara-Kyrgyz. - Bishkek, 2001.
9. Mukanov M. Ethnic composition and resettlement of Kazakhs Middle Zhuz.- Alma-Ata, 1974.
10. Kuzeev RG The origin of the Bashkir people. M., 1974.

МАЗМУНЫ

Абдимомынов Н.Т.	
АЛТЫН ОРДАНЫҢ САЯСИ ТАРИХЫНЫң КЕЙБІР МӘСЕЛЕЛЕРІ (1242-1269 жж.).....	8
Алдақұманов Қ.С.	
СОФЫС КЕЗІНДЕГІ ҚАЗАҚСТАННЫҢ ХАЛЫҚТЫ АЗЫҚ-ТҮЛІКПЕН ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУДЕГІ КАРТОЧКА ЖҮЙЕСІ (1941-1945).....	20
Алмагамбетова А.М.	
1959-1970 ЖЖ. ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ ТҮРКІ ХАЛЫҚТАРЫНЫң ТАРИХИ-ДЕМОГРАФИЯЛЫҚ АНАЛИЗЫ.....	28
Алпысбес М.	
ЖАҢАНДАНУ ҮДЕРІСІНДЕГІ ХАЛЫҚТАР БІРЛІГІН НЫҒАЙТУДАҒЫ ТҮРКІ ӘЛЕМІНІҢ РУХАНИ ЖӘНЕ МӘДЕНИ ТАРИХ МҰРАЛАРЫ.....	37
Асанова С.А.	
ТАРИХИ ӨҢГІМЕ-ҚАЗІРГІ ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ БІРЕГЕЙЛІКТІҢ ҚАЙНАР КӨЗІ.....	48
Әбділдабекова А.М.	
ХХ ФАСЫР БАСЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ЗИЯЛЫ ҚАУЫМЫНЫң ЕҢБЕКТЕРІНДЕ ОТАРЛЫҚ КЕЗЕҢДІ БАҒАЛАУ	53
Әбжанов Х.	
АКАДЕМИКТІҢ АМАНАТЫ.....	58
Әбубәкірова Ә.П.	
ҚАЗАҚСТАН МЕН ҚЫТАЙ АРАСЫНДАҒЫ ШЕКАРАЛЫҚ КЕЛІССӨЗДЕР МӘСЕЛЕСІ.....	64
Әділжанов Н.	
ДЕМОКРАТИЯЛЫҚ ҮРДІСТЕР: ФОРМАЦИЯЛЫҚ ЖӘНЕ ӨРКЕНИЕТТІК ҚҰБЫЛЫС РЕТИНДЕ (ТАРИХИ-САЯСИ АСПЕКТІ).....	72
Баудиярова К.Б.	
ОТБАСЫ ТҮРАҚТЫЛЫҒЫН АНЫҚТАУДАҒЫ ТҮРЛІ ӘДІС-ТӘСІЛДЕР.....	82
Егізбаева М.Қ., Бейсегулова А.Қ.	
ӨЗБЕК ЖӘНЕ ҚАРАҚАЛПАҚ ХАЛЫҚТАРЫНЫң ЭТНОМӘДЕНИЕТІ.....	89
Жайлыбаев Д.Ж.	
ҚАЗАҚТАРДЫҢ ДӘСТУРЛІ ҚҰҚЫҒЫ ТУРАЛЫ РЕВОЛЮЦИЯҒА ДЕЙІНГІ ЖАЗЫЛҒАН ЕҢБЕКТЕР.....	95
Жакин М.С.	
БӨРІ БАТЫР: АҢЫЗ ЖӘНЕ ДЕРЕК (сыни талдау тәжірибесі).....	99
Жаппасов Ж.Е., Тасилова Н.А., Байдавлетова М.Д.	
ОРТАЛЫҚ АЗИЯ МЕН ҚАЗАҚСТАН ТАРИХЫ БОЙЫНША ЖАЗБА ДЕРЕКТЕР.....	113
Жетписбаев А.О.	
XIX-XX ғғ. ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ ЭТНОДЕМОГРАФИЯЛЫҚ ӨЗГЕРІСТЕРДІҢ НЕГІЗГІ КЕЗЕҢДЕРІ: ХАЛЫҚ САНАҒЫ: ХАЛЫҚ САНАҒЫНЫң МАТЕРИАЛДАРЫ БОЙЫНША.....	122
Искакова Ғ.З., Байдавлетова М.Д.	
ТҮРКІ ТАЙПАЛАРЫ МЕКЕН ЕТКЕН ТЕРРИТОРИЯНЫң ТАБИҒИ ЛАНДШАФТЫ (VI-X ғғ.).....	131
Кабдушев Б.Ж., Кабдушева Л.Ж.	
ҚАЗАҚСТАНҒА АРНАЙЫ ҚОНЫСТАНДЫРУ САЯСАТЫ.....	138
Карiev Е.М.	
ЕУРАЗИЯ КӨНЕ ТҮРКІ ӨРКЕНИЕТИНІҢ БАСТАУЛАРЫ ЖӘНЕ МӘДЕНИ МҰРАСЫ (ерте темір дәүірі және қазіргі заман).....	144
Каринбаев Ж.Ә.	
ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ БЕЛОРОС ЭТНОСЫНЫң ӨКІЛДЕРІ: ҚАЛЫПТАСУЫНЫң ТАРИХЫ МЕН БҮГІНІ.....	152
Картаева Т.Е., Оралбай Е.	
ҚҰДЫҚ ҚАЗУ ІСІНІҢ ҚАЛЫПТАСУЫ ЖӘНЕ ҚҰДЫҚ ТҮРЛЕРІ (АРХЕОЛОГИЯЛЫҚ ЖӘНЕ ЭТНОГРАФИЯЛЫҚ МАТЕРИАЛДАР БОЙЫНША).....	163
Кәрібаев Б.Б.	
XV ғ. Соңы мен XVI ғ. БАСЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ХАНДЫҒЫ ТАРИХЫНЫң МӘСЕЛЕЛЕРІ.....	180
Кәрібаев Б.Б., Ногайбаева М.С.	
XV ғ. ІЖАРТЫСЫНДАҒЫ ӘБІЛҚАЙЫР ХАНДЫҒЫНЫң ТАРИХЫНАН.....	186
Козгамбаева Г.Б.	
ҰЛЫ ҒАЛЫМ, ГЕОЛОГ – ҚАНЫШ ИМАНТАЙҰЛЫ СӘТБАЕВ.....	193

Қозғамбаева Г.Б., Бейсегулова А.К.	
ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН ОБЛЫСЫ ШЫМКЕНТ ҚАЛАСЫНДАҒЫ САЯСИ ҚҰҒЫН-СҮРГІН ҚҰРБАНДАРЫНЫң МУЗЕЙІ.....	198
Қозыбақова Ф.А.	
ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ НАРЫҚ МЕХАНИЗМІНІҢ СОНҒЫ ЭЛЕМЕНТТЕРИНЕ ҚАРСЫ СТАЛИНДІК ЭКСТРЕМИСТІК САЯСАТ.....	206
Қозыбақова Ф.А., Рвайдарова Г.О.	
1921-1922 ЖЖ. ЖҮРГІЗІЛГЕН ЖЕР-СУ РЕФОРМАСЫНА ЖАҢА КӨЗҚАРАС.....	214
Майданали З.	
ИМПЕРИЯЛЫҚ КОНФЕДЕРАЦИЯЛАР ЖӘНЕ ОРТАЛЫҚ АЗИЯНЫҢ КӨШПЕЛІ БІРЛЕСТИКЕРІ (ТАРИХНАМАЛЫҚ МӘСЕЛЕЛЕР).....	222
Махаева А.Ш., Чарғынова Г.О.	
ШЫҒЫС ТҮРКІСТАНДАҒЫ XIX ФАСЫРДЫҢ 60-70 ЖЫЛДАРЫНДАҒЫ САЯСИ ҮДЕРІСТЕРДІҢ ҚАЗАҚТАР МЕН ҚЫРҒЫЗДАРҒА ҮҚПАЛЫ.....	227
Мухамадеев Т.М., Мухадеева И.А., Капбасова Д.С.	
Н. НАЗАРБАЕВ ЕҢБЕКТЕРІ – ҚАЗАҚСТАННЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАУІПСІЗДІГІ, ҮНТЫМАҚТАСТЫҒЫ МЕН ПЕРСПЕКТИВІЛІГІНІҢ ФЛАГМАНЫ РЕТИНДЕ.....	239
Мұсағалиева А.С.	
СОЛТҮСТІК ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ "АЛЖИР" ӘЙЕЛДЕР ЛАГЕРИНІҢ ТАРИХЫ: ТАРИХНАМА ЖӘНЕ МУРАҒАТТЫҚ ДЕРЕКТЕР.....	245
Нұртазина Н.Д.	
VIII-X FF. ОРТАЛЫҚ АЗИЯДА ТҮРКІ КӨШПЕЛІ ҚОҒАМЫНЫҢ ЖАППАЙ ДаҒДАРЫСЫ ТУРАЛЫ.....	255
Нұртазина Н.Д.	
ҚАЗАҚСТАНДА ИСЛАМ ДІНІНІҢ ТАРАЛУЫ ФЕНОМЕНИНЕ ЖАҢА КӨЗҚАРАС.....	260
Нұртазина Н.Д.	
ОРТАЛЫҚ АЗИЯНЫҢ ЕЖЕЛГІ ТАРИХЫ: ДІНДЕР, МӘДЕНИЕТТЕР, БАЙЛАНЫСТАР.....	266
Омарбеков Т.О.	
АЛТЫН ОРДА ХАНЫ ТОҚТАМЫСТЫҢ МӘСКЕУГЕ ЖОРЫҒЫ.....	272
Өтепова Г.Е.	
VIII F. - XX F. БАСЫ КЕЗІНДЕГІ ҚАЗАҚСТАН ТАРИХЫ БОЙЫНША ЗАҢНАМАЛЫҚ ДЕРЕКТЕРДІ ЗЕРТТЕУ ТӘЖІРИБЕСІНЕН.....	280
Өтепова Г.Е.	
СІБІР КОМИТЕТІНІҢ МӘЛІМЕТТЕРІ РЕСЕЙ ИМПЕРИЯСЫ ҚҰРАМЫНДАҒЫ ҚАЗАҚСТАН ТАРИХЫН ЗЕРТТЕУДІҢ ДЕРЕККӨЗІ РЕТИНДЕ.....	297
Раздыков С.З.	
СУБЭТНОСТЫҚ МӘДЕНИЕТ – ШЫҒЫС ҚАЗАҚСТАННЫҢ ЕСКІ ДӘСТУРДІ ҮСТАНУШЫЛАРЫ.....	303
Садвокасова А.К., Кошман Т.В., Ракишиева Б.И.	
ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДАҒЫ ЭТНОСАРАЛЫҚ, КОНФЕССИЯРАЛЫҚ ҚАТЫНАСТАР ТАРИХЫ, АСА ҮЛКЕН ЭТНОСТАР ТАРИХЫН ҚОСА АЛҒАНДА: НЕГІЗГІ ҚОРЫТЫНДЫЛАР.....	316
Сайлан Б., Раушанбек Б.	
ҚАЗАҚ ХАЛҚЫНЫҢ ӘСКЕРИ ӨНЕРІНДЕГІ БАТЫРЛАР ОБРАЗЫ.....	330
Сайлан Б.	
ҚАЗАҚСТАНДЫҚТАРДЫҢ УКРАИНАНЫ АЗАТ ЕТУ ЖОЛЫНДАҒЫ КҮРЕСІ МЕН ЕРЛІКТЕРІ.....	335
Сыздықов С.М.	
«МӘҢГІЛІК ЕЛЬ» ИДЕЯСЫ: САЯСИ-ФИЛОСОФИЯЛЫҚ НЕГІЗДЕРІ ЖӘНЕ ТАРИХИ САБАҚТАСТЫҒЫ.....	340
Тасилова Н.А., Қозғамбаева Г.	
«ҚЫРҒЫЗДАРДЫң (ҚАЗАҚТАРДЫң) ЖЕР ПАЙДАЛАНУ МАТЕРИАЛДАРЫ...» - ҚАЗАҚ ШАРУАШЫЛЫҒЫНЫҢ ШАРУАШЫЛЫҚ-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ТАРИХЫНЫң ДЕРЕК КӨЗІ.....	345
Телеуова Э.Т.	
ДӘСТҮРЛІ ӨРКЕНИЕТТІң ӘЛЕУМЕТТІК ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ.....	351
Телеуова Э.Т.	
КӨШПЕЛІЛЕРДІң ӘДЕТТІК ҚҰҚЫҚ ТАРИХЫНАН.....	355
Толенова З.М., Кубеев Р.Д.	
АКАДЕМИК М.К. ҚОЗЫБАЕВТЫҢ ТАРИХИ ТҮЛГАЛАРДЫ ЗЕРТТЕУГЕ ҚОСҚАН ҮЛЕСІ: ЖАҢА ЖӘНЕ ДӘСТҮРЛІ.....	360

Удербаева С.К.	
ОРЫНБОР ҚЫЛЫМИ МУРАФАТ КОМИССИЯСЫНЫң «ЕҢБЕКТЕР» ЖИНАҒЫНДЫҒЫ ОРТАЛЫҚ АЗИЯНЫҢ КӨШПЕЛІ ХАЛЫҚТАРЫНЫң ТАРИХЫ.....	365
Удербаева С.К.	
ТҮРКІСТАН ГЕНЕРАЛ-ГУБЕРНАТОРЛЫҒЫ ҚАЗАҚ ШЕНЕУЛІГІНІҢ ҚЫЗМЕТІ МЕН ӨКІЛЕТТІЛІГІ.....	380
Ускенбай К.	
АҚ ОРДА: ҰЛЫС БІРЛЕСТИГІНЕҢ ТӘУЕЛСІЗ МЕМЛЕКЕТКЕ.....	392
Ускенбай К.	
ДЕРЕККӨЗДЕРДЕГІ "ҚАЗАҚТАР" ЖӘНЕ "ҚАЗАҚ МЕМЛЕКЕТІ" ТЕРМИНДЕРІ ТУРАЛЫ.....	396
Хабижанова Г.Б.	
ҚЫПШАҚТАР ЖӘНЕ ОЛАРДЫҢ ҚАЗАҚ ХАЛҚЫНЫң ҚАЛЫПТАСУЫНДАҒЫ РОЛІ.....	402
Хабижанова Г.Б., Сагинаева А.Н.	
XI-XIII ғғ. ҚЫПШАҚТАРДЫҢ ОРЫС КНЯЗДІКТЕРІМЕН САУДА-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ЖӘНЕ МӘДЕНИ БАЙЛАНЫСТАРЫ.....	408
Шаймердинова Н.Г., Ярыгин С.А.	
FYH-САРМАТ ДӘУІРІНДЕГІ ОРТА АЗИЯ КӨШПЕНДІЛЕРИНІң МӘДЕНИЕТІНДЕГІ БИЛЕУШІЛЕРДІң ТАҢBALАРЫ.....	413
Шайхыгалиев Е.А., Изтелеуова Л.И., Елубаев Р.Б., Ержанов Р.Р.	
ЕРЕЙМЕНТАУ АУДАНЫНДАҒЫ ЖАҢА АРХЕОЛОГИЯЛЫҚ ОБЪЕКТІЛЕРДІ АНЫҚТАУ МАҚСАТЫНДАҒЫ БАРЛАУ ЖҰМЫСТАРЫ.....	422

СОДЕРЖАНИЕ

Абдимомынов Н.Т.	
А НЕКОТОРЫЕ ВОПРОСЫ ПОЛИТИЧЕСКОЙ ИСТОРИИ ЗОЛОТОЙ ОРДЫ (1242-1269 гг.).....	8
Алдахуманов Қ.С.	
С КАРТОЧНАЯ СИСТЕМА СНАБЖЕНИЯ НАСЕЛЕНИЯ ПРОДОВОЛЬСТВИЕМ В КАЗАХСТАНЕ В ВОЕННЫЕ ГОДЫ (1941-1945)	20
Алмагамбетова А.М.	
ИСТОРИКО-ДЕМОГРАФИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ ТЮРКСКИХ НАРОДОВ КАЗАХСТАНА ЗА 1959 – 1970 ГГ.....	28
Алпысбес М.	
ДУХОВНОЕ И КУЛЬТУРНОЕ ИСТОРИЧЕСКОЕ НАСЛЕДИЕ ТЮРКСКОГО МИРА В УКРЕПЛЕНИИ ЕДИНСТВА НАРОДОВ В ПРОЦЕССЕ ГЛОБАЛИЗАЦИИ.....	37
Асанова С.А.	
ИСТОРИЧЕСКИЙ НARRATIV - ИСТОЧНИК ИДЕНТИЧНОСТИ В СОВРЕМЕННОМ КАЗАХСТАНЕ.....	48
Әбділдабекова А.М.	
ОЦЕНКА КОЛОНИАЛЬНОГО ПЕРИОДА В ТРУДАХ КАЗАХСКОЙ ИНТЕЛЛИГЕНЦИИ НАЧАЛА XX ВЕКА.....	53
Әбжанов Х.	
АМАНАТ АКАДЕМИКА.....	58
Әбубекірова Ә.П.	
ПРОБЛЕМЫ И ИТОГИ ПЕРЕГОВОРОВ ПО ФОРМИРОВАНИЮ КАЗАХСТАНСКО-КИТАЙСКОЙ ГРАНИЦЫ...64	64
Әділжанов Н.	
ДЕМОКРАТИЧЕСКИЕ ТЕНДЕНЦИИ: КАК ФОРМАЦИОННОЕ И ЦИВИЛИЗАЦИОННОЕ ЯВЛЕНИЕ (ИСТОРИКО-ПОЛИТИЧЕСКИЙ АСПЕКТ).....	72
Баудиярова К.Б.	
МЕТОДЫ ИССЛЕДОВАНИЯ СТАБИЛЬНОСТИ СЕМЬИ.....	82
Егізбаева М.Қ., Бейсегурова А.Қ.	
ЭТНОКУЛЬТУРА УЗБЕКСКИХ И КАРАКАЛПАКСКИХ НАРОДОВ.....	89
Жайлыбаев Д.Ж.	
ДОРЕВОЛЮЦИОННЫЕ ТРУДЫ ОБ ОБЫЧНОМ ПРАВЕ КАЗАХОВ.....	95
Жакин М.С.	
БОРИ БАТЫР: МИФ И ФАКТ (опыт критического анализа).....	99
Жаппасов Ж.Е., Тасилова Н.А., Байдавлетова М.Д.	
ПИСЬМЕННЫЕ ИСТОЧНИКИ ПО ИСТОРИИ КАЗАХСТАНА И ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ.....	113
Жетпісбаев А.О.	
ОСНОВНЫЕ ЭТАПЫ ЭТНОДЕМОГРАФИЧЕСКИХ ИЗМЕНЕНИЙ В КАЗАХСТАНЕ В XIX-XX ВВ.: ПО МАТЕРИАЛАМ ПЕРЕПИСЕЙ НАСЕЛЕНИЯ.....	122
Искакова Ф.З., Байдавлетова М.Д.	
ПРИРОДНЫЙ ЛАНДШАФТ ТЕРРИТОРИИ НАСЕЛЕННЫЙ ТЮРКСКИМИ ПЛЕМЕНАМИ (VI-X ВВ.).....	131
Кабдушев Б.Ж., Кабдушева Л.Ж.	
НАСИЛЬСТВЕННАЯ ДЕПОРТАЦИЯ В КАЗАХСТАН.....	138
Кариев Е.М.	
ИСТОКИ И КУЛЬТУРНОЕ НАСЛЕДИЕ ДРЕВНЕТЮРКСКОЙ ЦИВИЛИЗАЦИИ ЕВРАЗИИ (ранний железный век и современность).....	144
Каринбаев Ж.Ә.	
ПРЕДСТАВИТЕЛИ БЕЛОРУССКОГО ЭТНОСА В КАЗАХСТАНЕ: ИСТОРИЯ ФОРМИРОВАНИЯ И НАСТОЯЩЕЕ.....	152
Картаева Т.Е., Оралбай Е.	
РАЗВИТИЕ КОЛОДЕЗНОГО ДЕЛА И ЕГО РАЗНОВИДНОСТИ (ПО МАТЕРИАЛАМ АРХЕОЛОГИИ И ЭТНОГРАФИИ).....	163
Кәрібаев Б.Б.	
ПРОБЛЕМЫ ИСТОРИИ КАЗАХСКОГО ХАНСТВО В КОНЦЕ XV- НАЧАЛЕ XVI ВВ.....	180
Кәрібаев Б.Б., Ногайбаева М.С.	
ИЗ ИСТОРИИ ХАНСТВА АБУЛХАЙЫРА В I-ПОЛОВИНЫ XV ВЕКА.....	186
Қозғамбаева Г.Б.	
ВЫДАЮЩИЙСЯ ГЕОЛОГ И УЧЕНЫЙ КАНЫШ ИМАНТАЙУЛЫ САТБАЕВ.....	193

Козгамбаева Г.Б., Бейсегулова А.К.	
МУЗЕЙ ЖЕРТВ ПОЛИТИЧЕСКИХ РЕПРЕССИЙ Г. ШЫМКЕНТ ЮЖНО-КАЗАХСТАНСКОЙ ОБЛАСТИ.....	198
Қозыбақова Ф.А.	
ЭКСТРЕМИСТСКАЯ ПОЛИТИКА СТАЛИНА ПО ЛИКВИДАЦИИ ПОСЛЕДНИХ ЭЛЕМЕНТОВ МЕХАНИЗМА РЫНКА В КАЗАХСТАНЕ.....	206
Козыбақова Ф.А., Рвайдарова Г.О.	
1921-1922 гг. НОВЫЙ ВЗГЛЯД НА ПРОВОДИМУЮ ЗЕМЕЛЬНО-ВОДНУЮ РЕФОРМУ	214
Майданали З.	
ИМПЕРСКИЕ КОНФЕДЕРАЦИИ И КОЧЕВЫЕ ОБЪЕДИНЕНИЯ ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ (ИСТОРИОГРАФИЯ ПРОБЛЕМЫ).....	222
Махаева А.Ш., Чарғынова Г.О.	
ВЛИЯНИЕ ПОЛИТИЧЕСКИХ ПРОЦЕССОВ В ВОСТОЧНОМ ТУРКЕСТАНЕ В 60-70 ГГ. XIX ВЕКА НА КАЗАХОВ И КЫРГЫЗОВ.....	227
Мухамадеев Т.М., Мухадеева И.А., Капбасова Д.С.	
ТРУДЫ Н. НАЗАРБАЕВА КАК ФЛАГМАНА ГОСУДАРСТВЕННОЙ БЕЗОПАСНОСТИ, СОТРУДНИЧЕСТВА И ПЕРСПЕКТИВНОСТИ КАЗАХСТАНА.....	239
Мұсағалиева А.С.	
ИСТОРИЯ ЖЕНСКОГО ЛАГЕРЯ "АЛЖИР" В СЕВЕРНОМ КАЗАХСТАНЕ: ИСТОРИОГРАФИЯ И АРХИВНЫЕ ДАННЫЕ.....	245
Нұртазина Н.Д.	
О СИСТЕМНОМ КРИЗИСЕ ТЮРКСКОГО КОЧЕВОГО ОБЩЕСТВА ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ В КОНЦЕ VIII-X ВВ.....	255
Нұртазина Н.Д.	
НОВЫЙ ВЗГЛЯД НА ФЕНОМЕН ИСЛАМИЗАЦИИ КАЗАХСТАНА	260
Нұртазина Н.Д.	
ДРЕВНЯЯ ИСТОРИЯ ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ: РЕЛИГИИ, КУЛЬТУРЫ, КОНТАКТЫ	266
Омарбеков Т.О.	
ПОХОД ХАНА ЗОЛОТОЙ ОРДЫ ТОХТАМЫША НА МОСКВУ.....	272
Өтепова Г.Е.	
ИЗ ОПЫТА ИЗУЧЕНИЯ ЗАКОНОДАТЕЛЬНЫХ ИСТОЧНИКОВ ПО ИСТОРИИ КАЗАХСТАНА VIII-НАЧАЛА XX ВЕКА.....	280
Өтепова Г.Е.	
ЦАРСКОЕ ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВО XIX ВЕКА О ЗЕМЕЛЬНОМ ВОПРОСЕ В КАЗАХСТАНЕ.....	288
Өтепова Г.Е.	
МАТЕРИАЛЫ СИБИРСКОГО КОМИТЕТ КАК ИСТОЧНИК ИЗУЧЕНИЯ ИСТОРИИ КАЗАХСТАНА В СОСТАВЕ РОССИЙСКОЙ ИМПЕРИИ.....	297
Раздыков С.З.	
СУБЭТНИЧЕСКАЯ КУЛЬТУРА - СТАРОВЕРЫ ВОСТОЧНОГО КАЗАХСТАНА.....	303
Садвокасова А.К., Кошман Т.В., Ракишева Б.И.	
ИСТОРИЯ МЕЖЭТНИЧЕСКИХ, МЕЖКОНФЕССИОНАЛЬНЫХ ОТНОШЕНИЙ В РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН, ВКЛЮЧАЯ ИСТОРИЮ НАИБОЛЕЕ КРУПНЫХ ЭТНОСОВ: ОСНОВНЫЕ ИТОГИ.....	316
Сайлан Б., Раушанбек Б.	
ОБРАЗ ГЕРОЕВ В ВОЕННОМ ИСКУССТВЕ КАЗАХСКОГО НАРОДА.....	330
Сайлан Б.	
ПОДВИГИ ГЕРОИЗМ КАЗАХСТАНЦЕВ В БОРЬБЕ ЗА ОСВОБОЖДЕНИЕ УКРАИНЫ	335
Сыздықов С.М.	
ИДЕЯ "МӘҢГІЛІК ЕЛ": ПОЛИТИКО-ФИЛОСОФСКИЕ ОСНОВЫ И ИСТОРИЧЕСКАЯ ПРЕЕМСТВЕННОСТЬ.340	
Тасилова Н.А., Козгамбаева Г.	
«МАТЕРИАЛЫ ПО КИРГИЗСКОМУ ЗЕМЛЕПОЛЬЗОВАНИЮ...» КАК ИСТОЧНИК ПО ХОЗЯЙСТВЕННО-ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ИСТОРИИ КАЗАХСКИХ ХОЗЯЙСТВ.....	345
Телеуова Э.Т.	
СОЦИАЛЬНЫЕ ОСОБЕННОСТИ В ТРАДИЦИОННОЙ ЦИВИЛИЗАЦИИ.....	351
Телеуова Э.Т.	
ИЗ ИСТОРИИ ОБЫЧНОГО ПРАВО КОЧЕВНИКОВ.....	355
Толенова З.М., Кубеев Р.Д.	
ВКЛАД АКАДЕМИКА М.К. КОЗЫБАЕВА В ИЗУЧЕНИЕ ИСТОРИЧЕСКИХ ЛИЧНОСТЕЙ: НОВОЕ И ТРАДИЦИОННОЕ.....	360

Удербаева С.К.	
ОТРАЖЕНИЕ ИСТОРИИ КОЧЕВЫХ НАРОДОВ ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ В «ТРУДАХ» ОРЕНБУРГСКОЙ УЧЕНОЙ АРХИВНОЙ КОМИССИИ.....	365
Удербаева С.К.	
ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ И ПОЛНОМОЧИЯ КАЗАХСКОГО ЧИНОВНИЧЕСТВА ТУРКЕСТАНСКОГО ГЕНЕРАЛ-ГУБЕРНАТОРСТВА.....	380
Ускенбай К.	
АК-ОРДА: ОТ УЛУСНОГО ОБЪЕДИНЕНИЯ К НЕЗАВИСИМОМУ ГОСУДАРСТВУ	392
Ускенбай К.	
О ТЕРМИНАХ «КАЗАХИ» И «КАЗАХСКОЕ ГОСУДАРСТВО» В ИСТОЧНИКАХ.....	396
Хабижанова Г.Б.	
КИПЧАКИ И ИХ РОЛЬ В ФОРМИРОВАНИИ КАЗАХСКИХ ПЛЕМЕН.....	402
Хабижанова Г.Б., Сагинаева А.Н.	
ТОРГОВО-ЭКОНОМИЧЕСКИЕ И КУЛЬТУРНЫЕ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ КЫПЧАКОВ С РУССКИМИ КНЯЖЕСТВАМИ В XI-XIII ВВ.....	408
Шаймердинова Н.Г., Ярыгин С.А.	
СИМВОЛЫ ВЛАСТИ В КУЛЬТУРЕ КОЧЕВНИКОВ ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ ГУННО-САРМАТСКОГО ВРЕМЕНИ.....	413
Шайхыалиев Е.А., Изтелеуова Л.И., Елюбаев Р.Б., Ержанов Р.Р.	
АРХЕОЛОГИЧЕСКИЕ РАЗВЕДОЧНЫЕ РАБОТЫ ПО ВЫЯВЛЕНИЮ НОВЫХ АРХЕОЛОГИЧЕСКИХ ОБЪЕКТОВ ЕРЕЙМЕНТАУСКОГО РАЙОНА.....	422

CONTENTS

Abdimomynov N.T.	
SOME PROBLEMS OF THE POLITICAL HISTORY OF THE GOLDEN HORDE (1240-1269).....	8
Aldazhumanov K.S.	
CARD SYSTEM IN PROVIDING FOOD TO THE POPULATION OF KAZAKHSTAN DURING THE WAR (1941-1945).....	20
Almagambetova A.M.	
HIHISTORICAL AND DEMOGRAPHIC ANALYSIS OF TURKIC PEOPLES OF KAZAKHSTAN FOR 1959 - 1970.....	28
Alpisbes M.	
HERITAGE OF SPIRITUAL AND CULTURAL HISTORY OF THE TURKIC WORLD IN STRENGTHENING THE UNITY OF PEOPLES IN THE PROCESS OF GLOBALIZATION.....	37
Asanova S.A.	
HISTORICAL NARRATIVE - THE SOURCE OF IDENTITY IN MODERN KAZAKHSTAN.....	48
Abdildabekova A.M.	
EVALUATION OF THE COLONIAL PERIOD IN THE WORKS OF THE KAZAKH INTELLIGENTSIA OF EARLY XX CENTURY.....	53
Abzhanov Kh.	
ACADEMICIANS TRUST.....	58
Abubakirova A.P.	
PROBLEMS AND RESULTS OF NEGOTIATIONS ON FORMATION OF THE KAZAKHSTAN-CHINESE BORDER.....	64
Adilzhanov N.	
DEMOCRATIC TRENDS: AS A FORMATIVE AND CIVILIZATIONAL PHENOMENON (HISTORICAL AND POLITICAL ASPECT).....	72
Baudiyarova K.B.	
RESEARCH METHODS OF STABILITY OF THE FAMILY.....	82
Yegizbaeva M.K., Beisegulova A.K.	
ETHNO-CULTURE OF THE UZBEK AND KARAKALPAK PEOPLES.....	89
Zhailybayev D.Zh.	
PREREVOLUTIONARY PROCEEDINGS OF CUSTOMARY LAW KAZAKHS.....	95
Zhakin M.S.	
BORI BATYR: MYTH AND FACT (critical analysis experience).....	99
Zhappasov Zh.E., Tasilova N.A., Baydavletova M.D.	
SOURCES ON THE HISTORY OF KAZAKHSTAN AND CENTRAL ASIA.....	113
Zhetpisyayev A.O.	
THE MAIN STAGES OF ETHNODEMOGRAPHIC CHANGES IN KAZAKHSTAN IN 19th - 20th CENTURIES: BASED ON THE POPULATION CENSUS MATERIALS.....	122
Iskakova G.Z., Baydavletova M.D.	
THE NATURAL LANDSCAPE OF THE TERRITORY INHABITED BY TURKIC TRIBES (VI-X CENTURIES.).....	131
Kabdushev B.Zh., Kabdusheva L.Zh.	
THE FORCED DEPORTATION IN KAZAKHSTAN.....	138
Kariyev Y.M.	
THE ORIGINS AND CULTURAL HERITAGE OF THE ANCIENT TURKIC CIVILIZATION OF EURASIA (early iron age and the present).....	144
Karinbayev Zh.A.	
REPRESENTATIVES OF THE BELORUSSIAN ETHNOS IN KAZAKHSTAN: HISTORY OF FORMATION AND CURRENT STATUS.....	152
Kartaeva T.E., Oralbai Y.	
THE DEVELOPMENT OF BUSINESS IN THE WELL AND ITS VARIANTS (MATERIALS OF ARCHEOLOGY AND ETHNOGRAPHY).....	163
Karibaev B.B.	
THE PROBLEMS OF THE HISTORY OF KAZAKH KHANATE AT THE END OF XV- IN THE BEGINNING OF XVI CENTURIES.....	180
Karybaev B.B., Nogaibayeva M.	
FROM THE HISTORY OF THE KHANATE ABULKAYYR IN THE I-HALF OF THE XV CENTURY.....	186

Kozgambaeva G.B.	
OUSTANDING GEOLOG VERSUS SCIENTIST KANYSH IMANTAEVICH SATBAYEV.....	193
Kozgambayeva G.B., Beisegulova A.K.	
MUSEUM OF VICTIMS OF POLITICAL REPRESSION IN SHYMKENT, SOUTH KAZAKHSTAN REGION.....	198
Kozybakova F.A.	
EXTREMIST POLITICS OF STALIN AGAINST LAST ELEMENTS OF MARKET MECHANISM IN KAZAKHSTAN.....	206
Kozybakova F.A., Rvaydarova G.O.	
1921-1922 A NEW APPROACH TO THE LAND AND WATER REFORM CARRIED OUT.....	214
Maydanali Z.	
IMPERIAL CONFEDERATIONS AND NOMADIC ASSOCIATIONS OF CENTRAL ASIA (HISTORIOGRAPHY OF PROBLEM).....	222
Mahaeva A.Sh., Chargynova G.O.	
EFFECT OF POLITICAL PROCESSES IN EAST TURKESTAN IN 60-70 YEARS. XIX CENTURY IN THE KAZAKHS AND KYRGYZ.....	227
Mukhamadeev T.M., Mukhadeeva I.A., Kapbasova D.S.	
WORKS OF N. NAZARBAYEV AS A FLAGSHIP OF STATE SECURITY, COOPERATION AND PROSPECTS OF KAZAKHSTAN.....	239
Musagalieva A.S.	
HISTORY OF THE WOMEN'S CAMP "ALGERIA" IN NORTHERN KAZAKHSTAN: HISTORIOGRAPHY AND ARCHIVAL DATA.....	245
Nurtazina N.D.	
ON THE SYSTEMATIC CRISIS OF THE TURKIC NOMADIC SOCIETY OF CENTRAL ASIA AT THE END OF VIII-X CENTURIES.....	255
Nurtazina N.D.	
A NEW APPROACH TO THE PHENOMENON OF ISLAMIZATION OF KAZAKHSTAN.....	260
Nurtazina N.D.	
HISTORY OF ANCIENT CENTRAL ASIA: RELIGIONS, CULTURES, CONTACTS.....	266
Omarbekov T.O.	
CAMPAIGN OF GOLDEN HORDE KHAN TOKHTAMYSH TO MOSCOW.....	272
Otepova G.E.	
FROM THE EXPERIENCE OF STUDYING LEGISLATIVE SOURCES ON THE HISTORY OF KAZAKHSTAN VIII-EARLY XX CENTURY.....	280
Otepova G.E.	
TSARIST LEGISLATION OF THE XIX CENTURY ON THE LAND ISSUE IN KAZAKHSTAN.....	288
Otepova G.E.	
PROCEEDINGS OF THE SIBERIAN COMMITTEE, AS A SOURCE FOR STUDYING THE HISTORY OF KAZAKHSTAN IN THE RUSSIAN EMPIRE.....	297
Razdykov S.	
SUBETHNIC CULTURE - OLD BELIEVERS OF THE EASTERN KAZAKHSTAN.....	303
Sadvokassova A., Koshman T., Rakisheva B.	
HISTORY OF INTER-ETHNIC, INTER-RELIGIOUS RELATIONS IN THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN, INCLUDING THE HISTORY OF THE LARGEST ETHNIC GROUPS: THE MAIN OUTCOMES.....	316
Sailan B., Raushanbek B.	
THE HEROES CHARACTER IN MILITARY ART OF THE KAZAKH NATION.....	330
Sailan B.	
HEROISM OF KAZAKHSTAN CITIZENS IN FIGHT FOR INDEPENDENCE OF UKRAINE.....	335
Syzdykov S.M.	
THE IDEA OF "MANGILIK EL": POLITICAL AND PHILOSOPHICAL FOUNDATIONS AND HISTORICAL CONTINUITY.....	340
Tasilova N.A., Kozgambaeva G.	
"MATERIALS ABOUT KYRGYZ LAND USE ..." AS THE SOURCE ON HOUSEHOLD-ECONOMICAL HISTORY OF KAZAKH ECONOMY.....	345
Teleuova E.	
SOCIAL FEATURES ARE IN TRADITIONAL CIVILIZATION.....	351
Teleuova E.	
FROM HISTORY OF NOMADIC CUSTOMARY LAW.....	355

Tolenova Z.M., Kubeyev R.D.	
THE CONTRIBUTION OF THE ACADEMICIAN M.K. KOZYBAYEV IN HISTORICAL FIGURES STUDIES: THE NEW AND THE TRADITIONAL.....	360
Uderbaeva S.K.	
REFLECTION OF THE HISTORY OF THE NOMADIC PEOPLES OF CENTRAL ASIA IN THE "PROCEEDINGS" OF THE ORENBURG SCIENTIFIC ARCHIVAL COMMISSION.....	365
Uderbaeva S.K.	
ACTIVITIES AND POWERS OF KAZAKH OFFICIALS TURKESTAN GOVERNOR-GENERAL.....	380
Uskenbai K.	
AK-ORDA: FROM A ULUS ASSOCIATION TO AN INDEPENDENT STATE.....	392
Uskenbai K.	
ABOUT THE TERMS "KAZAKHS" AND "KAZAKH STATE" IN THE SOURCES.....	396
Habizhanova G.B.	
KIPCHAKS ROLE IN KAZAKH TRIBES FORMATION.....	402
Khabizhanova G.B., Saginayeva A.N.	
TRADE-ECONOMIC AND CULTURAL RELATIONS OF KIPCHAKS WITH THE RUSSIAN PRINCIPALITIES IN THE XI-XIII CENTURIES.....	408
Shaymerdenova N.G., Yarygin S.A.	
SYMBOLS OF POWER IN THE CULTURE OF CENTRAL ASIAN NOMADS (HUN-SARMATIAN PERIOD).....	413
Shaikhygaliev E.A., Izteleuova L.I., Elyubaev R.B., Yerzhanov R.R.	
ARCHAEOLOGICAL PROSPECTING WORKS ON IDENTIFICATION OF NEW ARCHAEOLOGICAL OBJECTS OF EREYMENTAU DISTRICT.....	422

EDU.E-HISTORY.KZ

электрондық ғылыми журналы 2016. 4(8)

Бас редактор:
Қабылдинов З.Е.

Компьютерде беттеген:
Зикирбаева В.С.

Жарияланған күні: 15.12.2016.
Пішімі 70x100/16. Баспа табағы 26,6.

Құрылтайшысы және баспағері:
Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігі Ғылым комитеті
Ш.Ш. Уәлиханов атындағы Тарих және этнология институты
ШЖҚ РМК

Редакция мен баспаның мекен-жайы:
050010, Қазақстан Республикасы, Алматы қ., Шевченко көш., 28-үй
ҚР ФЖБМ ФК Ш.Ш. Уәлиханов атындағы Тарих және этнология институты
ШЖҚ РМК Тел.: +7 (727) 261-67-19, +7 (727) 272-47-59

E-mail: edu.history@bk.ru.
Журнал сайты: <https://edu.e-history.kz>

Ш.Ш. Уәлиханов ат. ТжЭИ басылған:
050010 Қазақстан Республикасы, Алматы қ., Шевченко көш., 28-үй